

inden jeg gaar over til de saa **Ændringsforslag**, der ere stillede til denne Paragraf fra Udvalgets Side, tillade mig at bemærke, at Udvalget ogsaa har fundet sig foranlediget til en Udtalelse om, at man ikke kan slutte sig til Ønsket om Nedlæggelsen af flere lærde Skoler end dem, der i de senere Aar ere nedlagte. Man gaar ud fra, at den af de lærde Skoler, hvis Discipulantal er saa ringe, at der maaske fra det Synspunkt kunde være Anledning til at tænke paa dens Nedlæggelse, maa kræves opretholdt af andre Hensyn, som der maa tillægges overordentlig stor Vigtighed, og hvad de øvrige Skoler angaar, er Besøget ved dem ikke af den Betskaffenhed, at det ved dets Ringighed opfordrer til at tænke paa deres Nedlæggelse. Man gaar ud fra, at det i og for sig er et Gode, at saadanne Anstalter ere spredte over Landet, da de i mange Henseender tjene til Støttepunkter for en højere Dannelses Udbredelse paa de vedkommende Steder. — Heller ikke kan man beltage i en Udtalelse om Ønskeligheden af Nedlæggelsen af flere Seminarier. Der findes nu kun 4 Statsseminarier, som ere fordelte paa den Maade, at et ligger i Sjælland, et i Slyn, et i det nordlige og et i det sydlige Nysland, og Udvalget er gaaet ud fra, at disse nu ere saa hensigtsmæssigt fordelte over Landet, at der ikke fra det Synspunkt kan være nogen Grund til at nedlægge noget af dem. Man gaar dernæst ogsaa ud fra, at det vilde være et meget uvovligt Experiment at svække Statens Indflydelse paa den seminaristiske Dannelse, som jo væsentlig udøves gennem disse Seminarier baade derved, at endel Seminarister uddannes der, og tillige derved, at den Maade, hvorpaa Undervisningen ved dem er indrettet, altid maa afgive et Støttepunkt og en Regulator for Bedømmelsen ved den Examenkommission, til hvem det nu er overdraget at prøve Seminaristerne. — Endelig har man ment at maatte henstille til Regjeringens Overveelse, om der ikke kunde være Anledning til at søge forhøjet det Beløb under Kommunitetet, som anvendes til Rejseunderstøttelser, og som i mange Aar ikke har undergaaet nogen Forhøjelse, skjøndt selvfølgelig dets Anvendelse bestandig er bleven mere og mere nødvendig, og Kravet til det større baade i den ene og i den anden Retning.

Med Hensyn til de Forslag, som Udvalgets Flertal har tilladt sig at stille her, skal jeg blot bemærke, at der først er stillet et **Ændringsforslag** under Nr. 11, som kun er et rent Redaktionsforslag. Der er kommet til at staa i Finantsloven, at der „tillægges“ to bestemte Mænd fast Ansættelse ved Universitetet; men da det naturligvis ikke kan være Meningen at udnævne dem ved Finantsloven, saaledes at de heller ikke kunne afskediges uden ved Finantsloven eller ved en anden Lov, have vi foreslaaet denne Redaktionsændring, at der indflydes et „kan“, hvilket formentlig ogsaa er Meningen. — Dernæst have vi under Nr. 19 foreslaaet, at den Understøttelse, som

paa det ærede Skolevæsens Konto er ydet endel Realskoler, henflyttes under Sorø Akademi. For Tiden kunde det synes i og for sig at være af mindre Betydning, om denne Udgift vedbliver at hvile paa Skolefonden, idet denne nemlig for Diebliffet staaer sig godt og endogsaa har et ikke saa ringe Overflud, et Overflud fra en 9—10,000 Rd. Men derved er at mærke, at i mindre gunstige Aar, navnlig ved lavere Sædpriser, vil dette Forhold forandres, og da vil Skolefonden ikke kunne mere end dække sine egne Udgifter. Man ønsker nu ikke, at Skolefonden skal belastes med Udgifter, som under saadanne Omstændigheder ville bringe det Underbalance, hvad der da usejlsbarlig vil fremkalde Ønsket om at tilveiebringe Balance ved flere lærde Skolers Nedlæggelse, det vil sige føre til, at man gjør Indgreb i det, som er Skolefondens egentlige og oprindelige Diemed. Derfor har man foreslaaet, at denne Understøttelse til Realskoler overflyttes fra det lærde Skolevæsens Budget til Sorø Akademis. Det er derpaa, at Forslagene under Nr. 19 og 21 gaa ud. — Dernæst har Udvalgets Flertal foreslaaet en Nedsettelse i det Beløb, som af Sorø Akademi udredes til Understøttelse for fattige Elever paa Folkehøjskolerne. Denne Post har hidtil paa Finantsloven været opført med 22,000 Kroner; men i det foreliggende Finantslovsforslag er Beløbet blevet forhøjet til det Tredebelte, nemlig til 66,000 Kr. Det forekommer Udvalgets Flertal, at dette er et altfor stort Spring, navnlig, naar man gaar ud fra, at det skal tages under almindeligere Overveelse, hvorledes Sorø Akademis Midler skulle anvendes i flere Henseender, hvilke Jormaal de skulle understøtte o. s. v. Naar en saadan mere almindelig Overveelse af de separate Fonds, derunder Sorø Akademis, Forhold staaer for Øren, har Udvalgets Flertal ment, at man maatte være meget varsom med at udvide Sorø Akademis Virksomhed paa saadanne Omraader, som ganske sikkert ligge fjernt fra dets egentlige Jormaal. Flertallet har derfor ment, at man foreløbig kunde blive staaende ved 44,000 Kr.

Sæle: Jeg skal følge den Orden, som den ærede Ordfører brugte, og begynde med Theatret. Grunden til, at Flertallet har sluttet sig til det Forslag, som den høitagtede Minister har stillet med Hensyn til Theatret, blev af den ærede Ordfører nu anført at være den, at man mente, det ikke var rigtigt at stille Theatret knapt. Denne Sætning kan jeg fuldstændig slutte mig til, men Sagen er, at det jo beror paa et Skjøn, hvad der er knapt og hvad ikke, og jeg kan ikke se, at Theatret bliver stillet knapt ved det Tilskud, som nu findes optaget i Finantslovsforslaget. Der har jo i en længere Aarække været ydet Theatret et Tilskud af 50,000 Rd., men det Tilskud er langt fra blevet brugt, idet der er dannet en ikke ubetydelig Reservecfond; i det sidste Theateraar var